

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Lebensführung der Redlichen

Luzatto, Mosche Chaim

Budapest, 1907

Siebzehnter Abschnitt. Ueber die Aneignung der Reinheit. תינק יכרדב .וי קרפ
הרהטה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-1758

wertlos. Denn nur, wo das Herz hinneigt, dort gehen sie hin. Und König Salomo spricht: „*Mein Sohn gieb mir dein Herz!*“

שאר האברים כלום. כי אל אשר יהיה שמה רוח-הלב ללכת ילכו. ומקרא כתוב בפירוש: תנה בני לבך לי.

Siebzehnter Abschnitt.

Ueber die Aneignung der Reinheit.

Je mehr man sich von den Mängeln der irdischen Genüsse überzeugt, desto leichter erwirbt man sich die Reinheit der Absicht. Die Vorbereitung zur Ausübung der Gebote ist ein Mittel zur Erlangung der Reinheit

Für denjenigen, der mit Erfolg bestrebt war, sich die bis nun besprochenen Tugenden anzueignen, ist es ein Leichtes, sich auch diese Tugend zu erwerben. Denn wer alle Mängel der irdischen Ergötzlichkeiten in Betracht zieht, wird dieselben verschmähen, und sie nur als Uebel und Fehler ansehen, die unserer sinnlichen Natur anhaften. Und ist ihm diese Ansicht zur Ueberzeugung geworden, so wird es ihm gewiss leicht möglich sein, sich von den Annehmlichkeiten dieser Welt abzusondern und frei zu machen. Und je mehr, und je länger diese Erkenntnis in ihm reift, desto leichter wird es ihm, bei jeder Handlung, Herz und Gedanke vor dem Einflusse des bösen Triebes zu bewahren; desto unliebsamer wird es ihm, sich mit materiellen Angelegenheiten zu befassen,

פרק יז

בדרכי קנית המהרה

כל מה שיעמיק האדם להתבונן על פחיתות החומריות, יותר קל יהיה לו לטהר מהשבותיו. ההזמנה למצות הוא אמצעי לטהרה.

הנה הדרך להשיג המדה הזאת קל הוא למי שכבר השתדל להשיג המדות השנויות עד הנה. כי הנה בחשבו ובהתבוננו על פחיתות תענוגי העולם וטובותיו, כמו שכתבתי למעלה, ימאס בהם ולא יהשגם אלא לרעות ולהסרוגות הטבע החומרי החשוך והגס, ובהתאמת אצלו היותם ממש הסרוגות ורעות, אזי יקל לו ודאי להבדל מהם ולהסירם מלבנו. על כן כל מה שיעמיק ויתמיד להכיר פחיתות החומריות ותענוגיה יותר יקל לו לטהר מהשבותיו ולבנו, שלא לפנות אל היצר כלל בשום מעשה מן המעשים, אלא יהיה במעשים החומרים כאנוס לא זולת.

Wie wir die Reinheit der Absicht in zwei Arten geteilt, und erklärt haben, dass die eine bei allen körperlichen, und die andere bei allen gottesdienstlichen Handlungen erforderlich ist, so besteht die Vorbereitung zur Erlangung dieser Reinheit ebenfalls aus zwei Arten. Um die Ersteren mit reiner Absicht ausüben zu können, muss man, wie bereits erwähnt, die Mängel dieser Welt und all ihrer Vergnügungen sich stets vor Augen halten, und um die Lezteren mit reinem Sinn zu versehen, denke man häufig über den Trug und die Lügenhaftigkeit aller zeitlichen Ehre nach, und gewöhne sich daran, sie zu fliehen. Wer diesen Rat befolgt, wird während des Gottesdienstes vollkommen reiner Gedanken sein, wird nicht an die Anerkennung und das Lob seiner Mitmenschen, sondern ausschließlich an Gott denken, der allein unser Ruhm, unser Heil, die Quelle unserer Vollkommenheit ist, und niemand ausser ihm. Wie es heisst: *Er ist dein Ruhm, und er ist dein Gott.*

Die Anleitung zu dieser Tugend erlangt man, wenn man sich zu jeder gottesdienstlichen Handlung vorbereitet. Keiner soll daher an die Ausübung eines religiösen Gebotes schreiten, ehe er ganz besonnen und bei klarem Verstand ist. Er möge sich vielmehr hierzu genügend vorbereiten, und das Herz in Ruhe und Ausdauer zum Nachdenken stimmen, bis er sich hierüber vollkommen klar ist, was, und vor wem er etwas zu tun gedenkt. Hat sich jemand in diese Untersuchung vertieft, so ist es ihm ein Leichtes, aller

ואמנם כמו שחלקנו את מהרת המחשבה לשני חלקים, האחד במעשים הנופניים והשני במעשי-העבודה, כן העיון המצטרך כדי לקנותה יתחלק לשנים. כי הדרך לטהר את מחשבתו במעשי גופניותו הוא: להתמיד הסתכלותו על פחיתות העולם ותענוגיו כמו שכתבתי ולמען טהר מחשבתו במעשי העבודה, נטל עליו להרבות התבוננותו על תרמית הכבוד וכזביו ולהרגיל עצמו לברוח ממנו, או ינקה בעת עבודתו מפנות אל השבחה והתהלה, אשר יהללוהו בני-האדם ותהיה מחשבתו פונה ביהוד אל אדוניה, אשר הוא תהלתנו והוא כל טובנו ושלמותנו ואפס זולתו. וכן הוא אומר: (דברים י) הוא תהלתך והוא אלהיך.

ומן המעשים המדריכים את האדם לבא לידי מדה זו הוא ההומנה לדברי-העבודה והמצות והיינו: שלא יכנס בקיום המצוה בפתע פתאום, בטרם התישבה עליו דעתו, ובטרם תוכל להתבונן במה שהוא עושה, כי אם יזמין עצמו לדבר ויכין לבו במתינות עד שיכנס בהתבוננות ואז יתבונן מה הוא הולך לעשות ולפני מי הוא הולך לעשות. ובהכנסו בעיון הלזה, וישליך מעליו על נקלה את הפניות

Nebengedanken los zu werden, und seinem Herzen die wahre, gottgefällige und reine Absicht beizubringen. Die Frommen der Vorzeit pflegten daher eine Stunde im Gotteshause zu verweilen, ehe sie sich zum Beten anschickten, um ihr Herz ausschliesslich auf Gott zu lenken. Sie haben diese Stunde gewiss nicht mit Müssiggang verbracht, sondern waren bestrebt, im Laufe derselben, ihre Gedanken zu sammeln, und sich für das Gebet vorzubereiten. Und erfüllt von Ehrfurcht und Liebe haben sie mit ganzem Herzen und ganzer Seele zu Gott gebetet. Dies lehrt uns Hiob, indem er spricht: „*Hast du dein Herz genügend vorbereitet, so breite deine Hände zu ihm aus!*“

Hindernisse der Reinheit sind :
 a) Die Unterlassung des Nachdenkens über die von uns erwähnten Fragen, (welche die Ursache der Unkenntnis aller Mängel ist, mit denen die irdischen Vergnügungen verbunden sind); b) das Haschen nach Ehre; c) die ungenügende Vorbereitung zum Gottesdienste. Die erstgenannten zwei Hindernisse betören die Gedanken und verleiten sie zur Abschweifung. Sie gleichen sodann einem ehebrecherischen Weibe, welches, statt ihrem Manne treu zu sein, sich Anderen ergiebt. Die unwürdigen Gedanken sind daher mit Recht als die Unzucht des Herzens bezeichnet worden. Heisst es doch: *Ihr sollt nicht eurem Herzen und euren Augen nachwandeln, die euch zur Unzucht verleiten!* Das Herz wendet sich (infolge dieser Hindernisse) von dem klaren Ueberblick ab und eignet sich Eitelkeit und falsche

החצונות ויקבע בלבו הכונה האמתית הרצויה. ותראה שהחסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת קודם תפלתם ואחר כך, התפללו כדי שיכונו לבם למקום. ובודאי, שלא היו פונים שעה אחת לבטלה, כי אם היו מכינים את לבם לתפלה שהיה להם להתפלל והיו דוחים מעליהם המחשבות הזרות ואחר כך נתמלאו היראה והאהבה הצריכה. ובענין זה אמר איוב: אם אתה הכינות לבך ופרישת אליו כפך. והנה מפסירי המדה הזאת הם:

א) חסרון ההתבוננות על הענינים שזכרנו, דהיינו סכלות־פחיתות־התענוגים; ב) רדיפת הכבוד, ג) ומעוט ההכנה לעבודה. כי שני הראשונים: סכלות־פחיתות־התענוגים ורדיפת הכבוד, הם מפתים את המחשבה וממשיכים אותה אל הפניות, כאשר המנאפת אשר תחת אשה תקח את זרים. וכבר נקראו המחשבות החצונות: זנות הלב דכתיב (במדבר ט) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם, כי נמצא הלב פונה מן המבט השלם אשר היה לו להקשר בו אל הבלים ודמיונות כוזבים. ומעוט ההכנה גורם לסכלות הטבעית הבאה מצד החומר

Vorstellungen an. Und die ungenügende Vorbereitung zum Gottesdienste ist daran schuld, dass Viele die dem sinnlichem Naturell anhaftende Torheit nicht los werden können. Wer sich zum Gottesdienste nicht genügend vorbereitet, macht denselben durch seine Vergehen unbrauchbar.

שלא תגורש מתוכו, והרי הוא מבאיש את העבודה בסרחונו. עתה נבאר מדת החסידות:

Achzehnter Abschnitt

Ueber das Wesen der Frömmigkeit.

Der Inbegriff der Frömmigkeit ist: die liebestreue Erfüllung aller Gebote nach ihrer äussern und innern Seite, und die Erweiterung der gesetzlichen Bestimmungen, wo eine solche zulässig und möglich ist.

Die Frömmigkeit, welche im Hebräischen חסידות genannt wird, bedarf wahrlich einer ausführlichen Erklärung. Da es viele Ceremonien und Gebräuche giebt, die unter dem Namen חסידות allgemein bekannt sind, während sie in Wirklichkeit blos Abarten derselben sind; ohne Gestalt, ohne Form und ohne Zweck. Dieser Irrtum entstand bei Vielen aus Mangel an richtiger Einsicht und Bildung, weil sie sich nicht bemüht haben, die Wege Gottes mit voller Klarheit kennen zu lernen, sondern sich damit begnügten, all das auszuüben, was ihnen im ersten Momente Frömmigkeit zu sein schien, ohne es vorher zu untersuchen, ohne sich durch die Vernunftwage von dessen wirklichem Werte zu überzeugen. Diese Leute haben dem Ansehen der Frömmigkeit geschadet, indem sie der Menge sowohl als den gebildeten Krei-

פרק יח

בבאור מדת החסידות

כלל החסידות הוא הרחבת קיום המצות בכל הצדדין והתנאים שראוי ושאפשר.

מדת החסידות צריכה באמת לבאור גדול. כי מנהגים ודרכים רבים עוברים בין רבים מבני האדם בשם חסידות ואינם אלא גלמי-חסידות בלי תואר, בלי צורה, וכלי תקון, ונמשך זה מחסרון העיון וההשכלה האמתית אשר לבעלי-המדות ההם. כי לא מרחו ולא נתיגעו לרעת את הרך ה' בדיעה ברורה וישרה כי אם התחסדו והלכו במה שנודמן להם לפי הסברה הראשונה ולא העמיקו בדברים ולא שקלו אותם במאזני-החכמה. והנה אלה הבאישו את ריח החסידות בעיני המון האנשים ומן המשכילים עמהם, באשר כבר יחשבו, שהחסידות תלויה